

1 Βάρος της απόδειξης

Το βάρος της απόδειξης το φέρει ο διάδικος του οποίου τα συμφέροντα επηρεάζονται αρνητικά εάν η προσπάθεια προσκόμισης αποδεικτικών στοιχείων αποβεί ανεπιτυχής.

1.1 Ποιοι είναι οι κανόνες που διέπουν το βάρος της απόδειξης;

Είναι υποχρέωση των διαδίκων να προβάλλουν τα πραγματικά περιστατικά της υπόθεσης και να προσκομίσουν αποδεικτικά στοιχεία για να στηρίξουν τους ισχυρισμούς τους, εκτός εάν προβλέπεται διαφορετικά από τον νόμο. Εάν δεν προβλέπεται διαφορετικά από τον νόμο, τα πραγματικά περιστατικά της υπόθεσης πρέπει να αποδεικνύονται από τον διάδικο που έχει συμφέρον να τα δεχτεί το δικαστήριο ως αληθή, και οι συνέπειες της έλλειψης αποδεικτικών στοιχείων ή της μη απόδειξης των πραγματικών περιστατικών βαρύνουν τον εν λόγω διάδικο. Στις εργατικές διαφορές, ο εργοδότης πρέπει να αποδείξει το περιεχόμενο συλλογικής σύμβασης εργασίας, εσωτερικών κανονισμών και οδηγιών που είναι απαραίτητα για την έκδοση απόφασης επί της αξίωσης, καθώς και το περιεχόμενο κάθε προσκομιζόμενου εγγράφου που αφορά τις δραστηριότητες του εργοδότη και το οποίο είναι απαραίτητο για να αποφανθεί το δικαστήριο σχετικά με τη νομική διαφορά, την ορθότητα των υπολογισμών που σχετίζονται με τις παροχές που αποτελούν το αντικείμενο της αξίωσης, εάν αμφισβητείται, και την καταβολή οποιωνδήποτε παροχών, στην περίπτωση διαφοράς που αφορά τις αποδοχές.

Στις διαφορές που αφορούν σχέση εργασίας δημοσίου υπαλλήλου, ο φορέας του δημοσίου τομέα πρέπει να αποδείξει το περιεχόμενο των διατάξεων γενικής εφαρμογής και οδηγιών που είναι απαραίτητες για την έκδοση απόφασης επί της αξίωσης, καθώς και το περιεχόμενο οποιωνδήποτε προσκομιζόμενων εγγράφων που αφορούν τις λειτουργίες του φορέα του δημοσίου τομέα και τα οποία είναι απαραίτητα για να αποφανθεί το δικαστήριο επί της νομικής διαφοράς, την ορθότητα των επίμαχων υπολογισμών που σχετίζονται με τις παροχές που αποτελούν το αντικείμενο της αξίωσης, και την καταβολή οποιωνδήποτε παροχών, σε περίπτωση διαφοράς που αφορά τις αποδοχές.

1.2 Υπάρχουν κανόνες που εξαιρούν ορισμένα πραγματικά περιστατικά από το βάρος της απόδειξης; Σε ποιες περιπτώσεις; Είναι δυνατό στις περιπτώσεις αυτές να προσκομισθούν αποδείξεις περί της μη ισχύος συγκεκριμένου νόμιμου τεκμηρίου;

Εάν η απόδειξη δεν είναι δυνατή, το δικαστήριο μπορεί να κάνει δεκτό ως αληθές το πραγματικό περιστατικό που πρέπει να αποδειχθεί από τον διάδικο που επηρεάζεται από την εν λόγω αδυναμία απόδειξης, αν το δικαστήριο δεν έχει καμία αμφιβολία ως προς την αλήθεια του περιστατικού. Ισχυρισμός που αφορά πραγματικό περιστατικό μπορεί να γίνει δεκτός ως αληθής από το δικαστήριο εάν δεν υφίσταται αμφιβολία ότι αληθεύει, καθώς και αν έχει αναγνωριστεί από τον αντίδικο, αν έχει προβληθεί από τους διαδίκους κατά τον ίδιο τρόπο, αν δεν αμφισβητείται από τον αντίδικο, μολονότι κλήθηκε από το δικαστήριο να το πράξει ή, τέλος, αν το πραγματικό γεγονός θεωρείται μη αμφισβητούμενο σύμφωνα με τον σχετικό νόμο. Τα γεγονότα που θεωρούνται πασιδηλα ή τα οποία έχουν καταστεί επισήμως γνωστά στο δικαστήριο λαμβάνονται υπόψη από το δικαστήριο ακόμα και αν δεν τα επικαλεστούν οι διάδικοι. Το δικαστήριο λαμβάνει αυτεπαγγέλτως υπόψη τα προβλεπόμενα από τον νόμο τεκμήρια, καθώς και τα περιστατικά τα οποία, βάσει νόμου και εκτός αν υπάρχουν αποδείξεις περί του αντιθέτου, θεωρούνται αληθή. Για παράδειγμα, στο οικογενειακό δίκαιο, υπάρχει περιορισμένος αριθμός αμάχων τεκμηρίων και πραγματικών περιστατικών για τα οποία ο νόμος δεν επιτρέπει αναπόδειξη.

1.3 Σε ποιο βαθμό πρέπει το δικαστήριο να πεισθεί για ένα πραγματικό περιστατικό ώστε να βασίσει την απόφασή του στην ύπαρξη αυτού του πραγματικού περιστατικού;

Οι συγγραφικοί κανόνες πολιτικής δικονομίας δεν προβλέπουν ελάχιστο βαθμό βεβαιότητας του δικαστηρίου. Εκτός εάν προβλέπεται διαφορετικά από τον νόμο, το δικαστήριο δεν περιορίζεται στην εφαρμογή συγκεκριμένων θεσπισθέντων κανόνων, μεθόδων ή μέσων απόδειξης και είναι ελεύθερο να βασίζεται σε αποδεικτικά στοιχεία προερχόμενα από τους διαδίκους ή σε οποιαδήποτε άλλα στοιχεία κατάλληλα για τη στοιχειοθέτηση των πραγματικών περιστατικών της υπόθεσης. Αυτό, ωστόσο, δεν ισχύει για τα προβλεπόμενα από τον νόμο τεκμήρια, μεταξύ άλλων και για τις νομοθετικές διατάξεις που ορίζουν ότι ορισμένα πραγματικά περιστατικά πρέπει να θεωρούνται αληθή, εκτός εάν προσκομιστούν αποδείξεις περί του αντιθέτου. Το δικαστήριο στοιχειοθετεί τα πραγματικά περιστατικά της υπόθεσης συγκρίνοντας και αξιολογώντας, ατομικά και συνολικά, τους ισχυρισμούς και τη συμπεριφορά των διαδίκων κατά τη διάρκεια της διαδικασίας, καθώς και τα αποδεικτικά στοιχεία που παρουσιάζονται κατά την ακροαματική διαδικασία και άλλα στοιχεία που σχετίζονται με την αγωγή, σύμφωνα με την πεποίθησή του.

2 Διεξαγωγή αποδείξεων

Το δικαστήριο προβαίνει σε διεξαγωγή αποδείξεων για να στοιχειοθετήσει τα πραγματικά περιστατικά που είναι αναγκαία για να αποφανθεί επί μιας διαφοράς.

2.1 Απαιτείται πάντοτε αίτηση διαδίκου για τη διεξαγωγή των αποδείξεων ή μπορεί ο δικαστής σε ορισμένες περιπτώσεις να πραγματοποιήσει τη διεξαγωγή των αποδείξεων αυτεπαγγέλτως;

Εκτός εάν προβλέπεται διαφορετικά από τον νόμο, τα πραγματικά περιστατικά της υπόθεσης πρέπει να αποδεικνύονται από τον διάδικο που έχει συμφέρον να τα δεχτεί το δικαστήριο ως αληθή, και οι συνέπειες της έλλειψης αποδεικτικών στοιχείων ή της μη απόδειξης των πραγματικών περιστατικών βαρύνουν τον εν λόγω διάδικο. Στις αστικές διαδικασίες, το δικαστήριο μπορεί να διατάξει αυτεπαγγέλτως τη διεξαγωγή αποδείξεων, εάν αυτό επιτρέπεται από τον νόμο.

Στις διοικητικές διαδικασίες, το δικαστήριο μπορεί να διατάξει αυτεπαγγέλτως τη διεξαγωγή αποδείξεων όσον αφορά τα πραγματικά περιστατικά ή τα αποδεικτικά στοιχεία προς στήριξη των περιστατικών που πρέπει να λάβει υπόψη αυτεπαγγέλτως, εφόσον προβάλλεται παραβίαση που θέτει σε κίνδυνο ανήλικο άτομο ή πρόσωπο που δικαιούται επιδόματα αναπηρίας ή εφόσον προβλέπεται από τον νόμο.

2.2 Ποιες είναι οι ενέργειες μετά την έγκριση της αίτησης διαδίκου σχετικά με τη διεξαγωγή αποδείξεων;

Εξετάζονται μάρτυρες, λαμβάνονται γνωματεύσεις από πραγματογνώμονες και, εάν είναι αναγκαίο, εξετάζονται πραγματογνώμονες και διενεργούνται αυτοψίες, ενώ τα πρόσωπα που έχουν στην κατοχή τους έγγραφα, βιντεοσκοπήσεις, ηχογραφήσεις, οπτικοακουστικές ηχογραφήσεις και άλλα υλικά αποδεικτικά μέσα διατάσσονται να τα προσκομίσουν.

2.3 Σε ποιες περιπτώσεις μπορεί το δικαστήριο να απορρίψει αίτηση διαδίκου για συγκέντρωση αποδεικτικών στοιχείων;

Το δικαστήριο δεν δεσμεύεται από καμία αίτηση προσκόμισης αποδεικτικών στοιχείων που υποβάλλεται από διάδικο ούτε από απόφασή του για την προσκόμιση αποδεικτικών στοιχείων. Το δικαστήριο μπορεί να απορρίψει την αίτηση για την προσκόμιση αποδεικτικών στοιχείων αν η εν λόγω αίτηση δεν έχει υποβληθεί σύμφωνα με τις διατάξεις του νόμου CXXX του 2016 για τον Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας, εκτός εάν προβλέπεται διαφορετικά από τον νόμο.

ή εάν ο διάδικος που υποχρεούται να προκαταβάλει τα έξοδα της διεξαγωγής αποδείξεων δεν έχει εκπληρώσει την υποχρέωση αυτή, αν και έχει κληθεί προς τούτο. Το δικαστήριο απορρίπτει την αίτηση για την προσκόμιση αποδεικτικών στοιχείων ή διακόπτει τη διεξαγωγή αποδείξεων που έχει διαταχθεί αν η διαδικασία αυτή δεν είναι αναγκαία για την έκδοση απόφασης επί της νομικής διαφοράς.

2.4 Ποια είναι τα διάφορα αποδεικτικά μέσα;

Ειδικότερα, τα αποδεικτικά μέσα περιλαμβάνουν αποδεικτικά στοιχεία που λαμβάνονται από τους μάρτυρες, πραγματογνωμοσύνες, έγγραφα, βιντεοσκοπήσεις, ηχογραφήσεις, οπτικοακουστικές ηχογραφήσεις και άλλα υλικά αποδεικτικά μέσα. Δεν μπορούν να γίνουν δεκτά αποδεικτικά μέσα που αποκλείονται εκ του νόμου ή όσα υπόκεινται σε προϋποθέσεις, εκτός εάν πληρούνται αυτές οι προϋποθέσεις. Διεξαγωγή αποδείξεων μπορεί να γίνει με αυτοψία. Δεν μπορούν να ληφθούν ένορκες βεβαιώσεις κατά τη διαδικασία.

2.5 Ποιες είναι οι μέθοδοι συγκέντρωσης αποδεικτικών στοιχείων από την κατάθεση μαρτύρων και σε τι διαφέρουν από τη συγκέντρωση αποδείξεων που προέρχονται από πραγματογνώμονα; Ποιοι είναι οι κανόνες που διέπουν την υποβολή γραπτών αποδεικτικών στοιχείων και εκθέσεων/γνωμοδοτήσεων πραγματογνομώνων ;

Σύμφωνα με την αρχή της άμεσης απόδειξης, κατά γενικό κανόνα οι μάρτυρες και οι πραγματογνώμονες καταθέτουν στοιχεία στο πλαίσιο ακροαματικής διαδικασίας. Εάν ένας διάδικος επιθυμεί να αποδείξει τους ισχυρισμούς του με τη χρήση εγγράφων, πρέπει να επισυνάψει τα έγγραφα στην αίτησή του ή να τα προσκομίσει στην ακροαματική διαδικασία. Τα ξενόγλωσσα έγγραφα πρέπει να συνοδεύονται κατ' ελάχιστον από απλή μετάφραση στην ουγγρική γλώσσα. Εάν προκύψει οποιαδήποτε αμφιβολία σχετικά με την ακρίβεια ή την πληρότητα του μεταφρασμένου κειμένου, πρέπει να προσκομιστεί επικυρωμένη μετάφραση, διαφορετικά το δικαστήριο δεν θα λάβει υπόψη το έγγραφο. Κατόπιν αιτήματος του διαδίκου που προσκομίζει τα αποδεικτικά στοιχεία, το δικαστήριο μπορεί να υποχρεώσει τον διάδικο που έχει αντίθετα συμφέροντα να υποβάλει οποιοδήποτε έγγραφο έχει στην κατοχή του και το οποίο ούτως ή άλλως θα όφειλε να γνωστοποιήσει ή να προσκομίσει σύμφωνα με τους κανόνες του αστικού δικαίου. Ειδικότερα, τέτοια υποχρέωση υφίσταται για τον αντίδικο σε περίπτωση που το έγγραφο έχει εκδοθεί προς όφελος του διαδίκου που προσκομίζει τα αποδεικτικά στοιχεία ή βεβαιώνει την ύπαρξη έννομης σχέσης που αφορά τον τελευταίο, ή σχετίζεται με ακρόαση που αφορά την εν λόγω έννομη σχέση. Εάν το έγγραφο βρίσκεται στην κατοχή προσώπου που δεν συμμετέχει στη διαδικασία, το δικαστήριο θα ζητήσει την προσκόμιση του εγγράφου κατ' εφαρμογή των κανόνων που διέπουν την αυτοψία. Εάν κάποιος από τους διαδίκους υποβάλει αίτημα για την προσκόμιση αποδεικτικών στοιχείων, το δικαστήριο μεριμνά για την απόκτηση των εγγράφων ή των στοιχείων που βρίσκονται στην κατοχή δικαστηρίου, συμβολαιογράφου, άλλης δημόσιας αρχής, διοικητικού φορέα ή άλλου οργανισμού, εφόσον ο διάδικος δεν μπορεί να απαιτήσει ο ίδιος την κοινοποίηση του εγγράφου ή των στοιχείων. Δεν είναι απαραίτητο να ληφθεί το πρωτότυπο έγγραφο, εάν η αυτοψία του εγγράφου δεν είναι αναγκαία και εάν ο διάδικος προσκομίσει επικυρωμένο ή απλό αντίγραφο του εγγράφου κατά την ακροαματική διαδικασία. Η αποστολή εγγράφου μπορεί να αποκλειστεί μόνο σε περίπτωση που περιέχει εμπιστευτικές πληροφορίες.

2.6 Υπάρχουν αποδεικτικά μέσα με μεγαλύτερη αποδεικτική αξία από τα άλλα;

Γενικά, όχι.

2.7 Είναι υποχρεωτική η χρήση συγκεκριμένων αποδεικτικών μέσων για την απόδειξη ορισμένων πραγματικών περιστατικών;

Γενικά, δεν υπάρχει τέτοια υποχρέωση. Σε εξαιρετικές περιπτώσεις, για παράδειγμα σε διαδικασίες για την κήρυξη της ανικανότητας ενός προσώπου, το δικαστήριο οφείλει να καλέσει ψυχίατρο ως ιατρικό πραγματογνώμονα για να αξιολογήσει τη διανοητική κατάσταση του εναγομένου.

2.8 Οι μάρτυρες υποχρεούνται από το νόμο να καταθέσουν;

Ναι, αλλά σε ορισμένες περιπτώσεις μπορούν να αρνηθούν να καταθέσουν.

2.9 Σε ποιες περιπτώσεις οι μάρτυρες μπορούν να αρνηθούν να καταθέσουν;

Τα ακόλουθα πρόσωπα μπορούν να αρνηθούν να δώσουν κατάθεση:

οι συγγενείς οποιουδήποτε από τους διαδίκους

πρόσωπα που με την κατάθεσή τους θα αυτοενοχοποιούνταν ή θα ενοχοποιούσαν συγγενή τους για τη διάπραξη ποινικού αδικήματος σε σχέση με το υπό εξέταση ζήτημα

πρόσωπα που δεσμεύονται από το επαγγελματικό απόρρητο, εάν η κατάθεσή τους θα συνεπαγόταν την παράβαση της υποχρέωσής τους για τήρηση του απορρήτου, εκτός εάν ο ενδιαφερόμενος τα απαλλάξει από αυτή την υποχρέωση

πρόσωπα που δεσμεύονται από υποχρέωση εχεμύθειας ως προς θέματα επιχειρηματικού απορρήτου σε υποθέσεις στις οποίες η κατάθεσή τους θα συνεπαγόταν παράβαση της υποχρέωσης εχεμύθειας, εκτός εάν τα στοιχεία τα οποία αφορά η κατάθεση δεν πληρούν τις προϋποθέσεις του επιχειρηματικού απορρήτου σύμφωνα με τον νόμο για την προστασιμότητα των δεδομένων δημοσίου συμφέροντος και των δεδομένων που καθίστανται προσβάσιμα για λόγους δημοσίου συμφέροντος, ή εάν το αντικείμενο της διαδικασίας συνίσταται στο να αποφασιστεί αν τα επίμαχα δεδομένα είναι δημοσίου συμφέροντος ή αν καθίστανται προσβάσιμα για λόγους δημοσίου συμφέροντος

διαμεσολαβητές/πραγματογνώμονες σε διαδικασίες διαμεσολάβησης σε σχέση με τη διαφορά, πάροχοι οπτικοακουστικού περιεχομένου και πρόσωπα που έχουν εργασιακή ή παρόμοια σχέση με τους εν λόγω παρόχους, όσον αφορά θέματα στα οποία η κατάθεσή τους θα συνεπαγόταν την αποκάλυψη της ταυτότητας του προσώπου που τους παρείχε πληροφορίες στο πλαίσιο της δραστηριότητάς τους υπό την ιδιότητα των παρόχων οπτικοακουστικού περιεχομένου.

2.10 Μπορεί ένα πρόσωπο που αρνείται τη μαρτυρία να υποστεί κυρώσεις ή να εξαναγκασθεί να καταθέσει;

Οι μάρτυρες, οι πραγματογνώμονες που ορίζονται από το δικαστήριο, πρόσωπα που έχουν στην κυριότητά τους έγγραφα ή αντικείμενα που υπόκεινται σε αυτοψία, καθώς και άλλα πρόσωπα των οποίων η συμμετοχή στη διεξαγωγή αποδείξεων κρίνεται αναγκαία από το δικαστήριο (στο εξής συλλογικά: «οι συνεισφέροντες») υποχρεούνται να συνεισφέρουν στη διεξαγωγή της αποδεικτικής διαδικασίας. Εάν ο συνεισφέρων δεν εκπληρώσει την υποχρέωσή του χωρίς να έχει προηγουμένως ζητήσει να εξαιρεθεί από αυτήν για σοβαρό λόγο τον οποίο είναι σε θέση να τεκμηριώσει, το δικαστήριο θα υποχρεώσει τον συνεισφέροντα να καταβάλει τα σχετικά έξοδα το δικαστήριο δύναται επίσης να επιβάλει πρόστιμο στον συνεισφέροντα, να διατάξει την υποχρεωτική του εμφάνιση στο δικαστήριο, να μειώσει την αμοιβή του και να ενημερώσει τον προϊστάμενο, επιβλέποντα ή εργοδότη του συνεισφέροντος σχετικά με τη μη προσέλευση του τελευταίου. Το δικαστήριο μπορεί να επιβάλει ταυτόχρονα περισσότερα από ένα εκ των ανωτέρω μέτρων καταναγκασμού.

Τα μέτρα καταναγκασμού δεν μπορούν να ληφθούν έναντι ανηλίκων ηλικίας κάτω των δεκαεσσάρων ετών, ωστόσο ο νόμιμος αντιπρόσωπός τους μπορεί να υποχρεωθεί να πληρώσει τα σχετικά έξοδα και να καταβάλει πρόστιμο.

Εάν ο συνεισφέρων εκπληρώσει την υποχρέωσή του ή υποβάλει αίτηση να εξαιρεθεί από αυτήν για σοβαρό λόγο τον οποίο είναι σε θέση να τεκμηριώσει μετά την εφαρμογή οποιουδήποτε μέτρου καταναγκασμού, το δικαστήριο ακυρώνει την απόφαση με την οποία διατάχθηκε το μέτρο καταναγκασμού.

Οι μάρτυρες μπορούν να ασκήσουν χωριστή προσφυγή κατά της απόφασης που τους υποχρεώνει να καταθέσουν. Η προσφυγή αυτή αναστέλλει την εξέταση του μάρτυρα. Εάν η άρνηση του μάρτυρα να καταθέσει είναι προδήλως αβάσιμη, το δικαστήριο που αποφαινεται επί της προσφυγής μπορεί να επιβάλει πρόστιμο στον μάρτυρα και το δικαστήριο που εκδικάζει την αγωγή μπορεί να τον υποχρεώσει να καταβάλει τα σχετικά έξοδα.

2.11 Υπάρχουν πρόσωπα τα οποία δεν επιτρέπεται να εξετάζονται ως μάρτυρες;

Ο νόμιμος αντιπρόσωπος ενός μάρτυρα δεν μπορεί να εξεταστεί ως μάρτυρας, εκτός εάν το φυσικό πρόσωπο που εκπροσωπεί είναι ικανό να συμμετάσχει στη διαδικασία.

Πρόσωπο που είχε την ιδιότητα συνηγόρου υπεράσπισης δεν μπορεί να εξεταστεί ως μάρτυρας σχετικά με ζήτημα για το οποίο έλαβε πληροφορίες υπό την ιδιότητά του αυτή ή εάν δεν έχει εξαιρεθεί από την υποχρέωση τήρησης του απορρήτου σε υπόθεση που αφορά εμπιστευτικές πληροφορίες.

Ανήλικος κάτω των δεκατεσσάρων ετών μπορεί να εξεταστεί ως μάρτυρας μόνον εάν τα αποδεικτικά στοιχεία που αναμένεται να προκύψουν από την κατάθεσή του δεν μπορούν να προσκομιστούν με άλλον τρόπο.

2.12 Ποιος είναι ο ρόλος του δικαστή και των διαδικών κατά την εξέταση μάρτυρα; Υπό ποιους όρους μπορεί ένας μάρτυρας να εξεταστεί με τηλεδιάσκεψη ή άλλα τεχνικά μέσα;

Οι μάρτυρες εμφανίζονται στη δίκη με κλήτευση του δικαστηρίου, όπου καταρχήν εξετάζονται από τον πρόεδρο του δικαστηρίου ή, στην περίπτωση μονομελούς, από τον δικαστή που εκδικάζει την υπόθεση.

Κατόπιν αιτήματος του διαδικού που ζήτησε την εξέταση του μάρτυρα, ο πρόεδρος του δικαστηρίου μπορεί να του επιτρέψει να θέσει πρώτος ερωτήσεις προς τον μάρτυρα, και στη συνέχεια να επιτρέψει στον αντίδικο να θέσει τις ερωτήσεις του, εάν έχει υποβάλει σχετικό αίτημα. Σ' αυτές τις περιπτώσεις, ο πρόεδρος του δικαστηρίου και τα άλλα μέλη του δικαστικού σχηματισμού μπορούν να θέσουν ερωτήσεις στον μάρτυρα, αφού οι διάδικοι ολοκληρώσουν τις ερωτήσεις τους.

3 Αξιολόγηση των αποδεικτικών στοιχείων

Το δικαστήριο στοιχειοθετεί τα πραγματικά περιστατικά της υπόθεσης συγκρίνοντας και αξιολογώντας, ατομικά και συνολικά, τους ισχυρισμούς και τη συμπεριφορά των διαδικών κατά τη διάρκεια της διαδικασίας, καθώς και τα αποδεικτικά στοιχεία που παρουσιάζονται κατά την ακροαματική διαδικασία και άλλα στοιχεία που σχετίζονται με την αγωγή, σύμφωνα με την πεποίθησή του.

3.1 Στις περιπτώσεις που τα αποδεικτικά στοιχεία δεν έχουν συγκεντρωθεί με νόμιμο τρόπο από διάδικο, μπορεί να τα χρησιμοποιήσει το δικαστήριο για την έκδοση της απόφασής του;

Ένα αποδεικτικό μέσο ή οποιοδήποτε αυτοτελές τμήμα του είναι παράνομο και δεν μπορεί να χρησιμοποιηθεί στην εκδίκαση της αγωγής εάν

α) αποκτήθηκε ή προσκομίστηκε κατόπιν παραβίασης ή απειλής κατά του δικαιώματος στη ζωή και στη σωματική ακεραιότητα

β) προσκομίστηκε με οποιονδήποτε άλλον παράνομο τρόπο

γ) αποκτήθηκε παράνομα

δ) η υποβολή του στο δικαστήριο θα συνιστούσε προσβολή του δικαιώματος της προσωπικότητας.

Εκτός από την περίπτωση στην οποία το αποδεικτικό μέσο αποκτήθηκε ή προσκομίστηκε κατόπιν παραβίασης ή απειλής κατά του δικαιώματος στη ζωή και στη σωματική ακεραιότητα, το δικαστήριο μπορεί κατ' εξαίρεση να το λάβει υπόψη, συνεκτιμώντας τις ειδικές περιστάσεις και την έκταση της παραβίασης του νόμου, το νόμιμο συμφέρον που επηρεάζεται από την παραβίαση του νόμου, τον αντίκτυπο του παράνομου αποδεικτικού στοιχείου στην αποκάλυψη των πραγματικών περιστατικών, τη βαρύτητα άλλων διαθέσιμων αποδεικτικών στοιχείων και όλες τις άλλες περιστάσεις της υπόθεσης.

3.2 Γίνονται δεκτές ως αποδεικτικά στοιχεία οι μαρτυρίες των διαδικών;

Η κατάθεση διαδικού δεν θεωρείται αποδεικτικό στοιχείο ωστόσο, στο πλαίσιο της στοιχειοθέτησης των πραγματικών περιστατικών, όπως περιγράφεται στην απάντηση 3, το δικαστήριο αξιολογεί και τους ισχυρισμούς των διαδικών.

Τελευταία επικαιροποίηση: 15/01/2024

Την έκδοση αυτής της σελίδας στην εθνική γλώσσα διαχειρίζεται ο αντίστοιχος αρμόδιος επαφής του ΕΔΔ. Οι μεταφράσεις έχουν γίνει από την αρμόδια υπηρεσία της Ευρωπαϊκής Επιτροπής. Οι τυχόν αλλαγές που επιφέρει η αρμόδια εθνική αρχή στο πρωτότυπο ενδέχεται να μην έχουν περιληφθεί ακόμα στις μεταφράσεις. Η Επιτροπή και το Ευρωπαϊκό Δικαστικό Δίκτυο δεν αναλαμβάνουν καμία απολύτως ευθύνη όσον αφορά πληροφορίες ή δεδομένα που περιέχονται ή αναφέρονται στο παρόν έγγραφο. Βλ. την ανακοίνωση νομικού περιεχομένου για τους κανόνες πνευματικής ιδιοκτησίας που ισχύουν στο κράτος μέλος που είναι αρμόδιο για την παρούσα σελίδα.